

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

МОВА ВІРТУАЛЬНОГО КОМУНІКАТИВНОГО СЕРЕДОВИЩА (ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРС)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова   Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності(-тей): для всіх спеціальностей

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин): 4 (120) (денна форма: 48 год.: 24 - лекції; 24 - семінарські; 72 - самостійна робота; заочна форма: 12 год.: 6 - лекції; 6 - семінарські; 108 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

Презентаційні матеріали:

https://drive.google.com/drive/folders/1T7napswTTdcl8d_qqj288bf321HwGdKL?usp=sharing

2. Інформація про викладача

ПІБ: Глушук Світлана Василівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, доцент

Кафедра: кафедра романо-германської філології та методики навчання іноземних мов

Робочий e-mail: glushchuk@idguonline.net

Години консультацій на кафедрі: середа, 15:30-16:30

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет дисципліни – мова віртуального комунікативного простору.

Мета дисципліни – формування наукового уявлення студентів про інтернет-дискурс як особливий тип дискурсу у світовому комунікативному просторі.

Результати навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти отримають знання про:

- структуру та основні параметри сучасної інтернет-комунікації, мовленнєві стратегії і тактики інтернет-комунікації;
- жанри комп'ютерного спілкування;
- способи самопрезентації і мовленнєвої поведінки мовної особистості в інтернет-комунікації;
- специфіку комунікативної поведінки і самопрезентації користувачів;
- форми самопрезентації особистості в Інтернеті;
- характеристики мовної особистості віртуального комуніканта;
- особливості мовної гри в інтернет-комунікації;
- головні стильові риси інтернет-комунікації;
- мовну специфіку сучасного мережевого нетикету;

Успішне освоєння дисципліни виражається в оволодінні такими уміннями й навичками:

- вільно володіти державною мовою в її літературній формі;
- орієнтуватися під час взаємодії у віртуальному комунікативному просторі, підвищувати її ефективність;
- дотримуватися правил спілкування у новому комунікативному середовищі;

- застосовувати отримані знання в практиці продукування текстів в Інтернеті;
- проводити локальні дослідження сегментів інтернет-дискурсу різної жанрової природи.

4. Зміст дисципліни

Тема 1. Інтернет-комунікація і комп'ютерно-опосередкований дискурс.

Сучасна інтернет-комунікація: структура й основні параметри. Поява і розвиток Інтернету у світі. До уточнення терміна «Інтернет». Поняття про інтернет-комунікацію, її структура та основні характеристики. Комунікативний соціокультурний простір інтернет-комунікації. Роль мережі Інтернет у соціальних комунікаціях.

Тема 2. Комп'ютерно-опосередкований дискурс.

Загальна характеристика комп'ютерно-опосередкованого дискурсу. Жанри комп'ютерного спілкування («високі» (інформаційні й наукові) та «низькі» (чати, форуми, гостьові книги тощо)). Література, «мережература» і література в мережі. Мовленнєві стратегії і тактики інтернет-комунікації. Поняття про комп'ютерну лінгвістику. Образно-перцептивні характеристики концепту «Інтернет» у професійній мовній свідомості.

Тема 3. Мовна особистість у віртуальному просторі: способи самопрезентації і мовленнєвої поведінки.

Мовна особистість в інтернет-комунікації. Діалог vs діалогічність в інтернет-комунікації. Етичний аспект інтернет-комунікації. Специфіка комунікативної поведінки і самопрезентації користувачів Інтернет. Самопрезентація особистості в Інтернеті та друкованих засобах масової інформації. Карнавалізація як форма віртуальності. «Маска» як характеристика мовної особистості віртуального комуніканта.

Тема 4. «Граюча людина» у віртуальному просторі.

Мовна гра в інтернет-комунікації. Мовна гра в «мережевих мовах». Лінгвокультурні характеристики комп'ютерних ігор.

Тема 5. Інтернет-комунікація та її взаємодія з дискурсами різних типів.

Динаміка рекламної комунікації. Глобальні та етнокультурні характеристики туристичного дискурсу в Інтернеті.

Тема 6. Інтернет-комунікація з погляду мовної організації.

Мовна специфіка інтернет-комунікації (графічні, лексико-граматичні та синтаксичні засоби). Інтернет-інновації (мережеві неологізми) у російській мові. Комп'ютерно-інтернетні слова і значення в неспеціальному вживанні. Функціонування апелювативізованих онімів в інтернет-спілкуванні. Синтагматичні впливи Інтернету на дискурс і речення. Ортологічний аналіз Інтернет-дискурсу

Тема 7. Стилїстика Інтернету.

Мова комп'ютерного спілкування: проблема статусу. Інтернет як глобальний діалог і полілог. Феномен інтернет-лексики. Мережевий жаргон. Завдання медіа-екології та еколінгвістики у сфері комп'ютерного спілкування.

5. Полїтика курсу

Відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС» в ІДГУ студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущене заняття 0 балів. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Академічна доброчесність

Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики» ІДГУ. Наявність академічного плагіату в студентських промовах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під

час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

З навчального предмета не допускається застосування генеративних технологій штучного інтелекту. Використання здобувачами подібних технологій вважатиметься порушенням норм, конвенцій, принципів академічної доброчесності.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	не зараховано

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС» в ІДГУ http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/polozhennja_pro_porjadok_ocinjuvannja_rivnja_navchalnyh_dosjahnenn_zi_zmina_my-vid-28.08.2020-protokol-1.pdf

Форма проміжного контролю модульна контрольна робота, яка проводиться у вигляді тестів (30 питань)

Форма підсумкового контролю залік за результатами поточного та проміжного контролю

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Досягнення студентів на семінарських заняттях, а також виконана самостійна робота оцінюються за шкалою від «0» до «5».

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи

<i>Оцінка</i>	<i>Критерії оцінювання навчальних досягнень</i>
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає суттєві помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота оцінюється в межах від «0» до «30» балів за такими критеріями:

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним

(28-30 балів)	матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, наводить приклади, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 (21-27 балів)	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань, наводить приклади, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 (16-20 балів)	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, припускається суттєвих неточностей та помилок.
2 (0-15 балів)	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання тем, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Вивчення навчальної дисципліни завершується заліком, який виставляється на основі всіх виконаних студентом видів робіт, зазначених у робочій програмі навчальної дисципліни.

7. Основна література та інформаційні ресурси

Основна література

- Бегерська О. В. Особливості Інтернет-комунікації. Проблеми семантики слова, речення, тексту. К., 2017. № 38. С. 17-20. Режим доступу: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/257026.pdf>
- Вжещ Я. Л. Інтернет-дискурс: проблема визначення поняття, особливості структури. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2012. №14 (249). С. 15–19.
- Велика І. О. Особливості віртуальної мовної особистості в Інтернет-дискурсі. Science and Education a New Dimension. Philology, V(28), Issue: 115, 2017. С. 58-61. Режим доступу: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/548105.pdf>
- Горошко О.І. Гендерні аспекти Інтернет-комунікацій: Автореф. дис. доктора соціол. наук. Харків, 2010. Режим доступу: <https://www.kpi.kharkov.ua/archive/%D0%90%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B5%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%82%D1%8B/2010/%D0%93%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%88%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%86.%20-%20%D0%93%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%96%20%D0%B0%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%20%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B5%D1%82-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf>
- Заводна Л. Сучасний погляд на молодіжний сленг. Нова педагогічна думка. 2014. № 1. С. 52-55. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2014_1_16
- Сльнікова Н. Іронія як засіб реалізації тролінгу. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 41, том 1, 2021. С. 158-162. Режим доступу: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/41_2021/part_1/26.pdf
- Карпенко М.Ю. Онімний простір Інтернету. Монографія. Одеса: КП ОГТ, 2017. 195 с. Режим доступу: http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/rgf/grammar_eng/Karpenko_MYu_%20monograf.pdf
- Кокнова Т. А. «Інтернет дискурс»: визначення поняття і загальні характеристики (діахронічний аспект). Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.:

- Філологія. 2022. № 57. С. 53-55. Режим доступу: <http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v57/13.pdf>
9. Кокарча Ю.А. Соціальні мережі як чинник політичного впливу в умовах розвитку демократичної політичної культури: дис. канд. політичн. наук. Київ, 2020. 240 с. Режим доступу: https://npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/dicer/D_26.053.12/Kokarcha.pdf
  10. Ладоня К.Ю. Неологізми в українськомовному сегменті соціальної мережі «FACEBOOK»: Дис... д-ра філософії. Київ, 2021. Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Ladonia_Kateryna/Neolohizmy_v_ukrainskomovnomu_sehmenti_sotsialnoi_merezhi_Facebook.pdf?
  11. Мачульська К.Я. Лінгвопрагматика комерційних гасел в англomовному Інтернет-дискурсі реклами. Дис... канд. філол. наук. Запоріжжя, 2020. 294 с. Режим доступу: http://phd.znu.edu.ua/page/dis/02_2020/Machulska_dis.pdf
  12. Мельник М.В. Блог як жанр інтернет-комунікації. Система і структура східнослов'янських мов: збірник наукових праць. Випуск 5. К. : Вид-во: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2012. С. 216-223.
  13. Петрушкевич М. Карнавальні риси комунікації у нових медіа: виклики масової культури. Соціокультурні виклики сучасності: потреба у теоретичному осмисленні: колективна монографія / за ред. Марії Петрушкевич. Острог. Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2022. С. 103-138. Режим доступу: https://eprints.oa.edu.ua/8688/1/04_%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D1%83%D1%88%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87_103-138.pdf
  14. Попова А.В. Нікнейм як основний засіб самопрезентації віртуальної особистості в Інтернет-комунікації: семантична природа та класифікація (на матеріалі української мови). Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах. Вип. 3. Вінниця, 2017. С. 49-58. Режим доступу: https://www.academia.edu/38252160/%D0%9D%D1%96%D0%BA%D0%BD%D0%B5%D0%B9%D0%BC_%D1%8F%D0%BA_%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B7%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%B1_%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97_%D0%B2%D1%96%D1%80%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97_%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_%D0%B2_%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B5%D1%82-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97
  15. Потреба Н.А. Функціонування молодіжного дискурсу в просторі Інтернет-комунікацій. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія». Вип. 79. Харків, 2017. С. 206-211. Режим доступу: <https://periodicals.karazin.ua/philology/article/view/12796/14846>
  16. Спілкування в соціальній мережі «Інстаграм»: вибіркова самопрезентація, псевдоблизькість, мовні засоби. Режим доступу: <https://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/2021-04-21-conference-1-place.pdf>
  17. Швачко С., Михайлюк В. Специфіка гумору в мережі Інтернет. Наукові записки. Серія: Філологічні науки. Вип. 187. Режим доступу: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1248659.pdf>
  18. Швелідзе Л. Д. Мовні засоби реалізації комунікативних стратегій у дискурсі соціальних мереж (на матеріалі української та англійської мов): дис. канд. філол. наук. Вінниця, 2021. 240 с.
  19. Швелідзе Л.Д. Мовні засоби реалізації комунікативних стратегій у дискурсі соціальних мереж (на матеріалі української та англійської мов). Автореф. дис... канд. філол. н. Вінниця, 2021. 22 с. Режим доступу: <file:///D:/Downloads/9699-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-19328-1-10-20210406.pdf>

20. Шкворченко Н. Інтернет-дискурс як лінгвістична категорія. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 23, том 3, 2019. С. 62-68.

Інформаційні ресурси

1. Зайцева С.В. Інтернет-сленг в україномовному медіа просторі [Електронний ресурс] Лінгвістика. Лінгвокультурологія. Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. 2011. Режим доступу: <http://lingvodnu.com.ua/archiv-nomeriv/lingvistika-lingvokulturologiya2011/internet-sleng-v-ukrainomovnomu-media-prostori/>
2. Ручко Л. М., Федько С. М. Мова інтернет-спілкування: довідник. Ромни, 2015. 72 с. Режим доступу: http://romny-ps.sumy.sch.in.ua/Files/downloadcenter/%D0%94%D0%BE%D0%B2%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B5%D1%82_%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%BB%D0%BA%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf
3. Наконечна Л. Б. Сучасна українська мова: Фонетика. Орфоепія. Морфологія. Графіка. Орфографія: посібник. видання 2-е, доповнене і перероблене. Івано-Франківськ: НАІР, 2014. 108 с. Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/2142.pdf>
4. Language and the Internet. Режим доступу: <https://www.cambridge.org/core/books/language-and-the-internet/25A063BB182BF1582C6876B83DDCEE7A>

Затверджено на засіданні кафедри романо-германської філології та методики навчання іноземних мов від 24 січня 2024 р., протокол № 5